159147 ـ حکم فریاد زدن پشت جنازه که: «برای برادرتان آمرزش بخواهید»

سوال

آیا مشروع است که در اثنای حمل جنازه گفته شود: برای میت استغفار کنید؟

پاسخ مفصل

الحمدلله.

دعای برای میت و استغفار برای او عبادت است و اشکالی ندارد که انسان هنگام حمل جنازه و همراهی آن به شکل سری برای او دعا و استغفار کند، اما این‌که مردم فریاد می‌زنند: برای برادرتان استغفار کنید را گروهی از علما مکروه دانسته و آن را از بدعت‌های نوساخته دانسته‌اند.

ابن ابی شیبه در مصنف خود بابی دارد تحت عنوان: دربارۀ کسی که پشت میت می‌گوید: برایش استغفار کنید، خداوند شما را مغفرت کند.

از ابراهیم روایت است که گفت: «این را که مردی در پی جنازه بگوید برایش استغفار کنید، الله شما را مغفرت کند را مکروه می‌دانست».

از بکیر بن عتیق روایت است که گفت: در تشییع جنازه‌ای بودم که سعید بن جبیر در آن حضور داشت، پس مردی گفت: برایش استغفار کنید، الله شما را مغفرت کند پس سعید گفت: لا غفر الله لك».

و از عطا نقل شده که وی گفتن برای او استغفار کنید، الله شما را مغفرت کند را مکروه می‌دانست.

در تحفة المحتاج علامه هیتمی رحمه الله (۳/ ۱۸۸) آمده است: «بلند کردن صدا در تشییع جنازه مکروه است، حتی برای ذکر و قرائت، زیرا صحابه رضی الله عنهم این را در آن هنگام بد می‌دانستند. به روایت بیهقی. حسن بصری و دیگران گفتن استغفروا لأخیکم را مکروه دانسته‌اند، از همین رو ابن عمر به کسی که چنین می‌گفت، گفت: لا غفر الله لك بلکه باید در این هنگام ساکت باشد و در مرگ و فنای دنیا بیندیشد و با زبان به شکل سری نه با صدای بلند ذکر گوید چرا که این بدعتی زشت است».

در احکام جنایز شیخ آلبانی رحمه الله (۱/ ۲۵۰) آمده است: و از جملۀ بدعت‌ها، صدا بلند کردن در پشت جنازه و گفتن

استغفروا له یغفر الله لکم» و مانند آن است.

والله اعلم